

BIULETYN

POLESKIEJ RADY WOJEWÓDZKIEJ TOWARZYSTW ROLNICZYCH.

Rok II.

Czerwiec 1927 r.

Nr. 5 (9)

Brześć n.Bugiem, ul. Dąbrowskiego Nr. 50.

Posłuchanie delegacji Poleskiej Rady Wojewódzkiej Towarzystw Rolniczych na Zamku.

Po zakończeniu jubileuszowych uroczystości Centralnego Towarzystwa Rolniczego w dniu 20 czerwca o godz. 1-ej popołudniu udała się na Zamek pod przewodnictwem Prezesa Centralnego Tow. Rolniczego p. K. Fudakowskiego delegacja złożona z 40 osób, w której brali udział również przedstawiciele Poleskiej Rady Wojewódzkiej Towarzystw Rolniczych.

Delegacja wręczyła Panu Prezydentowi uchwały powzięte na Zjeździe kółek rolniczych poczem między innymi przemówił delegat Poleskiej Rady Wojewódzkiej, viceprezes Okręgowego Towarzystwa w Brześciu p. Cyprjan Zańko, który wręczając Panu Prezydentowi chleb, w miejscowym narzeczu złożył u stóp Pana Prezydenta wyrazy czci i hołdu, podkreślając chęć współpracy drobnych rolników z miejscowymi oświeconymi rolnikami oraz potrzebę zwrócenia większej uwagi i roztoczenia troskliwszej opieki Rządu nad Polesiem — tą najbiedniejszą dzielnicą Rzeczypospolitej.

Pan Prezydent życzliwie wysłuchał przemówień delegatów i wyrażając radość, że wśród uczestników Zjazdu widzi gorącą chęć współpracy z Państwem, w odpowiedzi delegatowi Polesia zaznaczył, że w najbliższej przyszłości Polesie odwiedzi.

Po Zjeździe Jubileuszowym Centralnego Towarzystwa Rolniczego.

W dniach 19 i 20 czerwca obchodziliśmy dwudziestolecie działalności Centralnego Towarzystwa Rolniczego. W obchodzie jubileuszowym wzięli udział rolnicy z całego kraju i kto w nim brał udział, musi przyznać, że dwudziestoletni okres dziejów kraju splata się i z zębem z działalnością Centralnego Towarzystwa Rolniczego. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele Świętego Krzyża, poczem rozwinął się pochód do wielkiej sali Filharmouji, gdzie miały się odbyć obrady. Rzesze ludzi ze sztandarami zajęły długie ulice, wzbudzając podziw przyglądających się mieszkańców stolicy. Za prezydium zjazdu kroczyli chorążowie z licznymi sztandarami kółek i towarzystw rolniczych, a różnolite sukmany uczestników oraz barwne stroje niewiast i dziewcząt uzupełniały piękny widok. Na posiedzenie przybyli też przedstawiciele Rządu, Sejmu i Senatu z Panami Ministrem Rolnictwa Niezabytowskim i marszałkiem Trąpczyńskim na czele. Rozpoczął uroczystość p. prezes Fudakowski pięknym przemówieniem, które zakończył następującymi słowy: „Rolnicy rozumieją, że rozsypać, zwalczający się wzajem, stanowią masę bezkształtną, skupieni zaś nad tem co ich łączy i co jest ich wspólnem dobrem, tworzą siłę i taką wartość społeczną na której jak na ostoi Państwo byt swój opiera“.

W drugim dniu zjazdu rozpatrzono wnioski zgłoszone uprzednio przez Okręgowe Towarzystwa Rolnicze i Kółka Rolnicze, które w liczbie 62 podzielono na 3 grupy: 1) wnioski dotyczące żądań Rolnictwa względem organizacji rolniczych, 2) żądań rolnictwa wobec samorządu i 3) żądań wobec rządu. W kilkugodzinnych poważnych a ożywionych obradach delegaci należycie oświecili i uwypuklili najważniejsze zagadnienia i zadania, przyczem na pierwszym planie zgodnie umieszczono sprawy oświatowe i ściśle z nimi związane organizacyjne.

Na zakończenie powzięto uchwałę treści następującej: Zjazd odwołuje się do sumienia obywatelskiego naszej inteligencji wiejskiej, a w pierwszym rzędzie do duchowieństwa, nauczycielstwa i ziemiaństwa, nawołując je do czynnego udziału w pracy nad podniesieniem oświaty i kultury rolniczej, oraz organizacji życia gospodarczego wsi, celem jaknajrychlejszego podniesienia produkcji rolnej, a w związku z tem kultury i dobrobytu ludności wiejskiej we wszystkich zakątkach naszej Ojczyzny.

W godzinach południowych delegacja Zjazdu udała się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, celem złożenia

holdu oraz powiadomienia Go o przebiegu prac i przedstawienia wysuniętych przez Rolnictwo zadań. W liczbie delegatów innych dzielnic przemawiał i delegat Polesia, podkreślając w swem przemówieniu potrzebę zwrócenia uwagi Rządu i roztoczenia ściślejszej opieki nad województwami wschodnimi. Po półtoragodzinnem posłuchaniu Pan Prezydent wyraził radość, że wśród delegatów rolnictwa widzi gorącą chęć pracy dla dobra Państwa Polskiego.

Trzy piękne co do treści i formy referaty Pani Restorffowej i p. p. Wieliczki i Piątkowskiego zakończyły drugi dzień Zjazdu, poczem okrzykami na cześć Prezesa Fudakowskiego i całego C.T.R. i odśpiewaniem Roty zakończono jubileuszowy Zjazd.

Z Sekcji Towarzystw Kresów Wschodnich.

W dniu 23 maja odbyło się w Centralnem Towarzystwie Rolniczem w Warszawie pod przewodnictwem Księcia E. Sapiehy zebranie Sekcji Towarzystw Kresów Wschodnich na którem po załatwieniu szeregu spraw organizacyjnych, omówiono położenie gospodarcze Województw Wschodnich i w związku z tem zastanawiano się nad sposobami wydania szczegółowej monografji kilku typowych powiatów kresowych. Następnie przyjęto nowy regulamin Sekcji, na podstawie którego ukonstytuował się nowy Zarząd w osobach: Ks. E. Sapieha jako prezes, Potocki jako wice-prezes i jako członkowie p. p.: Jałowiecki, Jeśman, oraz automatycznie czterej prezesi Rad Wojewódzkich względnie Towarzystw Rolniczych lub ich zastępcy.

Konferencja w sprawach pszczelnictwa.

Celem zapoznania się z potrzebami i stanem pszczelnictwa w Kraju, Ministerstwo Rolnictwa zwołało na dzień 17 czerwca konferencję przedstawicieli Województw i wybitnych pszczelarzy, w której z ramienia Poleskiej Rady Wojewódzkiej brał udział p. J. Żukowski, sekretarz Sekcji Pszczelniczo-Ogrodniczej przy Okręgowem Towarzystwie Rolniczym w Brześciu.

Zjazd rolniczo-hodowlany w Warszawie.

W dniach 24 i 25 maja r. b. z inicjatywy sekcji Towarzystw Rolniczych Kresów Wschodnich przy C. T. R. odbył się Zjazd Rolniczo-Hodowlany z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Państwowego Banku Rolnego, na którym wygłoszono szereg referatów z dziedziny hodowli i spółdzielczości. W ożywionej dyskusji rolnicy mieli możliwość bezpośrednio zetknąć się z przedstawicielami czynników miarodajnych i przedstawić im swoje postulaty oraz usłyszeć informacje o stanowisku Władz w zasadniczych kwestjach, dotyczących hodowli i spółdzielczości.

Poleska Rada Wojewódzka Towarzystw Rolniczych.

Posiedzenie Rady.

W dniu 28 maja b.r. odbyło się w lokalu Rady posiedzenie Poleskiej Rady Wojewódzkiej Tow. Rolniczych pod przewodnictwem vice-prezesa p. Stanisława Świeżyńskiego.

Po odczytaniu protokołu z posiedzenia Rady z dnia 26 lutego r. b. Rada przyjęła do wiadomości depeszę p. Sienkiewicza o ustąpieniu z Prezydium Rady i stanowiska jej kierownika, uchwalając wyrazić p. Sienkiewiczowi podziękowanie za jego owocną pracę i prosić o współpracę na przyszłość, poczem poruczono pełnienie obowiązków vice-prezesa Rady p. Januszowi Suskiemu do czasu zaangazowania stałego kierownika.

Następnie wybrano p. Buhusza Szyszko na delegata Rady do Banku Rolnego, p. Michała Czarnockiego na delegata do Rady Kolejowej, poczem po dyskusji powzięto szereg postulatów w polityce kolejowej, uznając różniczkowanie taryf za przewóz nawozów sztucznych za konieczne.

W końcu Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie p. Zana z Targów Poznańskich oraz stwierdziła brak dostatecznego personelu w Radzie i powstała, skutkiem tego, trudność prowadzenia referatu gospodarczego.

Kursy instruktorskie dla nauczycielstwa szkół powszechnych.

Wychodząc z założenia, że siewcą kultury na wsi jest nauczyciel, winien więc on posiadać conajmniej zasadnicze chociaż wiadomości z dziedziny nauk rolniczych i hodowlanych, by móc na gruncie gospodarczym nawiązać ścisły kontakt z ludem i służyć mu w zakresie życia gospodarczego fachowymi wskazówkami i radami, ułatwiając tą drogą czynnikom powołanym, jakimi są organizacje rolnicze, dalszą pracę nad podniesieniem gospodarstwa wiejskiego, Poleska Rada Wojewódzka Towarzystw Rolniczych w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Ministerstwem W. R. i O. P. otwiera w dniu 18 lipca dwa czterotygodniowe instruktorskie kursy męski i żeński, pierwszy w majątku państwowym Kołpinie pow. Brzeskiego i drugi w majątku Państwowym Planta, pow. Kobryńskiego, obliczony każdy na 40 słuchaczy i słuchaczek.

Nauka na kursach bezpłatna. Koszta całkowitego utrzymania w bursie wynosić będą około 80 zł.

Podania o przyjęcie na kurs przysyłać należy do Poleskiej Rady Wojewódzkiej Tow. Rolniczych do dnia 15 lipca r. b. (Brześć n.B., ul. Dąbrowskiego 50).

WYCIECZKA.

W dniu 16 czerwca r.b. pod przewodnictwem Instruktora Kół Młodzieży Wiejskiej Towarzystw Rolniczych pana Bronisława Gomulki wyruszyła z Brześcia wycieczka w liczbie 27 osób, drobnych rolników Województwa Poleskiego celem zwiedzenia wzorowych gospodarstw Województw Warszawskiego i Lubelskiego.

Na pierwszym etapie w Sokołowie Podlaskim spotkała naszą wycieczkę delegacja Towarzystwa Rolniczego powiatu Sokołowskiego z orkiestrą oraz Pan Starosta pow. Sokołowskiego. Wycieczka zwiedziła młyn i mleczarnię spółdzielczą, wzorową fermę oraz gospodarstwa w Sabniach p. Moniuszki i Czortkach p. Grzymały, gdzie odbyło się przyjęcie wycieczki. Następnie zwiedzono gospodarstwa

wzorowe w okolicach Ostrowia, poczem udano się do Warszawy. Dnia 20 czerwca dwaj uczestnicy wycieczki, małorolni delegaci Rady, wzięli udział w posłuchaniu na Zamku, gdzie jeden z nich ofiarował Panu Prezydentowi chleb ziemi poleskiej (tak zwany korowaj) i wygłosił o potrzebach miejscowych dłuższe przemówienie, które odbiło się echem w prasie stołecznej, a w wyniku którego Pan Prezydent zainteresował się sprawami naszymi i zapowiedział przyjazd swój na Polesie. Wreszcie wycieczka zwiedziła Stację Jedwabniczą w Milanówku oraz wzorowe gospodarstwa w okolicach Mińska Mazowieckiego i w dniu 22 czerwca powróciła do Brześcia.

Brzeskie Okręgowe Towarzystwo Rolnicze.

Odczyt prof. Wackara.

Czyniąc zadość obowiązkowi zapoznawania swych członków z najnowszymi zdobyczami wiedzy rolniczej Brzeskie Towarzystwo Rolnicze urządziło w dniu 13-go czerwca w sali Gimnazjum Traugutta w Brześciu n.Bug. zebranie odczytowe z udziałem prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie p. Wackara. Z powodu odbywających się wyborów do Rad Gminnych, w których członkowie nasi czynny biorą udział, na odczyt przybyło zaledwie dwudziestu kilku członków, którzy z wielkiem zainteresowaniem wysłuchali odczytu i po ożywionej dyskusji zadawali prelegentowi szereg pytań i prosili go o informacje i wskazówki.

Wielkie zainteresowanie, jakie wzbudził tu wykład prof. Wackara, świadczy o potrzebie szerzenia postępu wiedzy rolniczej na szerszą skalę i dlatego też Poleska Rada Wojewódzka zamierza w okresie zimowym zorganizować cykl wykładów kilkudniowych dla wszystkich swoich członków, i w tym celu zwraca się do swoich członków z prośbą o nadsyłanie odpowiedzi na pytania:

1. Jaki termin byłby najodpowiedniejszym dla wykładów. 2. W jakim punkcie Polesia wykłady miałyby się odbyć. 3. Jakie tematy uważać należy za najbardziej aktualne. Dane te będą służyły dla nas wskazówką przy opracowaniu planu zamierzonych odczytów.

Prezydjum Brzeskiego Tow. Rolniczego powiadamia swych członków, że w lokalu swoim uruchomiło do użytku członków bibliotekę i czytelnię.

Zakładanie rachunkowości rolniczej.

Przy pomocy delegata Centralnego Towarzystwa Rolniczego i Kierownictwa Szkoły Rolniczej w Kołpinie od dnia 1.VII b. r. założona została rachunkowość u dwóch kółkowiczów w Zbudnie.

Dotąd niestety rolnicy nie tylko mniejsi lecz i więksi nie rozumieją ważności znaczenia rachunkowości w gospodarstwach; nie rozumieją, że rachunkowość wykazuje nam wszystkie błędy i przedstawia obrazowo jaki udział w gospodarstwie daje dochód, a jaki jest niekorzystnym. Między innemi spotykamy całkowite niezrozumienie w Kółkach Rolniczych, w obawie przed podatkiem przy ujawnieniu rachunkowości. Jest zaś wręcz przeciwnie, ponieważ rachunki najczęściej wykazują, że wydatki pochłaniają dochody i takie gospodarstwa są zwalniane od podatku dochodowego.

W gospodarstwach drobnych na żądanie właścicieli zakładamy rachunkowość i robimy roczne zestawienie bezpłatnie. W gospodarstwach folwarcznych możemy założyć rachunkowość i mogą być sporządzane bilanse przez fachowego buchaltera obeznanego dobrze z rachunkowością rolniczą za pewną opłatą.

Poleska Rada Wojewódzka Towarzystw Rolniczych na rzecz Bzeskiego Towarzystwa Rolniczego ofiarowała 9 biblioteczek rolniczych, które są rozdane poszczególnym Kółkom Rolniczym i Kołom Młodzieży Wiejskiej.

Największe zainteresowanie wzbudzają te książki wśród młodzieży szkolnej, która bardzo chętnie je czytuje.

Z Poleskiego Towarzystwa Rolniczego w Pińsku.

W dniu 1 Maja nastąpiło otwarcie pierwszej w powiecie Pińskim mleczarni spółdzielczej we wsi Prochody, zorganizowanej przez Poleskie Okręgowe Towarzystwo Rolnicze. Przy licznym zespole członków i zaproszonych gości rozpoczęło się poświęcenie mleczarni przez miejscowego Proboszcza księdza Dymitrowicza, który następnie wygłosił krótkie przemówienie życząc rozwoju nowej tak doniosłej placówce i podnosząc zasługi jej organizatorów. Następnie zabrał głos Vice-Prezes Kółka Rolniczego w Prochodach miejscowy gospodarz p. Baranek i w pięknym przemówieniu wyjaśnił cele spółdzielni nawołując wszystkich zebranych do współpracy, dziękując wszystkim tym, co się do powstania tej placówki przyczynili, za pomoc, a więc Poleskiemu Towarzystwu Rolniczemu, Sejmikowi wreszcie p. Sienkiewiczowi Prezesowi miejscowego Kółka. W końcu przemówił Pan Sienkiewicz określając znaczenie spółdzielni mleczarskich dla rozwoju najważniejszej na Polesiu gałęzi rolnictwa-hodowli, poczem kierownik mleczarni zademonstrował odtłuszczenie mleka, robienie prób na tłuszcz, udzielając przytem odpowiednich wyjaśnień. Z uznaniem podkreślić należy stanowisko, jakie zajął Wydział Powiatowy ze Starostą p. Böldokiem na czele, za poparcie poczynił przez udzielenie odpowiedniego kredytu, co dało możność zorganizować mleczarnię w szybkim tempie.

Z Prużańskiego Okręgowego Towarzystwa Rolniczego.

W dniu 12 czerwca odbyło się walne zebranie Prużańskiego Okręgowego Towarzystwa Rolniczego, na którym złożono sprawozdanie z działalności oraz wygłoszono odczyt na temat „uprawa ozimin“. Ze złożonego sprawozdania widzimy, że w okresie sprawozdawczym na terenie Okręgu założono jedno kółko kontroli obór, dwie nowe mleczarnie w Sielcu i Zababiu, sprowadzono 50 kwintali żyta Puławskiego pierwszego odsiewu, współdziałano w zakładaniu stacji kopulcyjnych, przygotowano zorganizowanie doświadczalnictwa, wreszcie urządzono cały szereg kursów lotnych, odczytów i pogadanek oraz udzielono porad fachowych.

Przed rozpoczęciem zebrania zgłoszono wniosek o zmianę porządku dziennego w sensie postawienia na drugim miejscu sprawy wyborów do Zarządu, wniosek ten jednak upadł wobec negatywnego doń stanowiska prezydium z powodu braku dostatecznych podstaw. Po odczytaniu sprawozdania i dyskusji nad niem stwierdzono brak quorum wobec czego wybór Zarządu odroczono do następnego zebrania (na sali znajdowali się tylko delegaci 5 kółek a wszystkich jest 14, oraz kilku członków bezpośrednich, nie licząc obecnych, dopiero co zapisanych do Towarzystwa, którzy w myśl statutu jako niebalotowani jeszcze przez Zarząd nie mieli prawa głosu). Z decyzją tą jednak nie zgodziło się 5 członków bezpośrednich i delegat jednego kółka i opuścili zebranie zgłaszając swe wystąpienie z Towarzystwa, które odbiło się głośnem echem na terenie całego Polesia.

Informacje gospodarcze.

Zakup inwentarza rozplodowego w Szwecji.

Z inicjatywy znanego hodowcy Kresowego p. Węclawowicza organizuje się wczesną jesienią r.b. zakup inwentarza rozplodowego w Szwecji, wyhodowanego w klimacie ostrym i dlatego najbardziej nadającego się dla naszych warunków. Nabywać można:

Konie: 1. ardeny szwedzkie suchsze o lepszym temperamentie i ruchach niż francuskie, 2. północno-szwedzkie nadzwyczaj wytrzymałe, silnie hodowane w nader ostrych warunkach klimatycznych, odznaczające się dobrymi ruchami i biegiem. Wzrost 150—160 ctm. Rasa ta jest popierana przez Ministerstwo Rolnictwa. 3. Hanowerskie zaprzęgowe i wierzchowe.

Bydło: 1. holenderskie znane już przed wojną, 2. czerwone północno-szwedzkie, bardzo wytrzymałe i mleczne o wysokiej zawartości tłuszczu.

Świnie: 1. rasy wielkiej białej angielskiej.

Owce: shropshiry i oksfordy obie rasy mięsno-wełniste nadające się do poprawienia jakości owiec krajowych.

Ceny przed trzema laty były następujące: ogiery — 1500—2000 koron szwedzkich, klacze od 600—1500, byki

800—2000, cielice 600—1200, ciolki 400—600, owce 100—150 tryki od 150—250, loszki 100—150.

Zapisy (nieobowiązujące) przyjmuje Poleska Rada Wojewódzka Tow. Rolniczych do dnia 1 sierpnia Warunki nabycia: 25 proc. zgóry i 10 do 15 proc. na koszty sprowadzenia również zgóry, resztę 75 proc. na spłaty 5-letnie po 15 proc. rocznie z oprocentowaniem 6 od sta rocznie

W sprawie kupna soli bydłowej skażonej.

W celu powiększenia zbytu soli bydłowej skażonej, tak z uwagi na potrzeby gospodarki solnej, jak ze względu na doniosłość stosowania tej soli w rolnictwie, Ministerstwo Skarbu rozszerzając ramy przepisu paragrafu 5 rozporządzenia swego z dnia 19 lutego 1925 r. (Dz. U. Rp. Nr. 19) upoważniło Biuro sprzedaży soli w Warszawie do wykonywania zamówień i zarządzania wysyłek soli bydłowej skażonej po uprzednim wpłaceniu należności za te wysyłki względnie na kredyt, gdy zamówienie to pochodzi od firmy, korzystającej już z kredytów w biurze, bez żądania od zamawiającego jakichkolwiek ze strony władz skarbowych zaświadczeń.

Celem umożliwienia Władzom Skarbowym posiadania ewidencji osób i firm tę sól zamawiających i stwierdzenia, czy takie ułatwienie sprzedaży soli bydłowej nie stanowi dla ludzi niesumiennych zachęty do nadużycia, biuro sprzedaży soli równocześnie z wydanem zarządzeniem wysyłki zawiadamia najbliższy miejsca odbioru tej soli Urząd lub Inspektorat względnie oddział Kontroli Skarbowej o skierowaniu pod danym adresem przesyłki soli. Tymczasem tracą moc obowiązującą co do zawartych tam ograniczeń postanowienia Ministerstwa Skarbu z dnia 30 listopada 1925 r. za Nr. 17513 i z dn. 12 stycznia 1926 r. Nr. 1928.

Pożyczki Banku Rolnego na podniesienie hodowli.

W roku 1927 z 3.000.000 zł. przeznaczonych na podniesienie hodowli zużyto na pożyczki za pośrednictwem

Państwowego Banku Rolnego: na organizację zbytu inwentarza rzeźnego 1.222.800 zł., na przemysł mleczarski 802.800 zł., na organizację zbytu jaj 180.000 zł. na drobiarstwo 24.000 zł., na poprawę pastwisk 25.000 zł. na pszczelnictwo, jedwabnictwo i inne 25.517 zł. na kupno inwentarza żywego 377.631 zł. w tem: dla 4-ch Województw Wschodnich 188:000 zł. dla Małopolski 85.000 zł. dla Województw Zachodnich 20.000, dla byłej Kongresówki 84.531. Ministerstwo Rolnictwa kładło główną uwagę na podniesienie hodowli drogą pośrednią przez rozwój przemysłu mleczarskiego i organizację zbytu inwentarza rzeźnego na co przeznaczone były główne pozycje. Z funduszków wypłaconych przez Ministerstwo Rolnictwa, kupiono w roku zeszłym 270 buhajów, 480 krów, 42 trzody chłewne i 4 owce.

Stan zasiewów na początku czerwca.

W ostatnich dniach maja stan pogody poprawił się; w całym prawie kraju notowano wypogodzenie się i znaczne ocieplenie; z wielu stron kraju sygnalizowano silne chociaż krótkotrwałe upały, którym towarzyszyły gwałtowne nieraz burze. Dzięki powyższemu stan zasiewów uległ wyraźnemu polepszeniu nawet w Województwach Wileńskim, Nowogródzkim i Poleskim, w których w połowie maja zasiewy kwalifikowano najniżej. W województwach południowych stan zasiewów w dalszym ciągu był dobry. Nadmierne deszcze, trwające bez przerwy od pierwszych dni kwietnia i częste przymrozki nie wyrządziły jednak poważniejszych szkód.

W sprawie kredytu towarowego w nawozach sztucznych.

Państwowy Bank Rolny podaje do wiadomości rolników, iż rozpoczął udzielanie kredytu towarowego w nawozach sztucznych na sezon jesienny 1927 roku.

Kredyt nawozowy udzielany będzie:

- 1) na terenie Zachodniej Małopolski — wyłącznie za

pośrednictwem Centralnych Organizacji Rolniczo-Handlowych;

2) na terenie Poznańskiego—za pośrednictwem Centralnych Spółdzielczych Organizacji, a także bezpośrednio grupom rolników, występującym pod patronatem Kółek Rolniczych;

3) na pozostałych terenach Rzeczypospolitej — za pośrednictwem wszelkich organizacji spółdzielczych rolniczo-handlowych, kredytowych, spożywczych, Kas Powiatowych i Gminnych oraz Pożyczkowo-Oszczędnościowych i. t. p. wreszcie w tych miejscowościach, gdzie brak spółdzielczych organizacji, kredyt nawozowy udzielany będzie bezpośrednio grupom rolników, występującym pod patronatem Kółek Rolniczych.

Państwowy Bank Rolny udziela kredytu towarowego w następujących nawozach sztucznych: azotniak, superfosfat, siarczan amonu, tomasyna, sól potasowa i kainit, wapno, surofosfat.

Termin spłaty kredytu określony został do dnia 15 marca 1928 roku.

Oprocentowanie kredytu wynosić będzie:

przy superfosfacie $1\frac{1}{2}$ proc. ponad stopę Banku Polskiego t. j. obecnie $8\frac{1}{2}$ proc. przy innych nawozach 1 proc. ponad stopę Banku Polskiego t. j. obecnie 9 proc. w stosunku rocznym.

Blizszych szczegółów oraz informacji w sprawie cen udziela:

Centrala Państwowego Banku Roln. w Warszawie ul. Traugutta Nr. 11, tel. 58.—23.

Oddział Państwowego Banku Roln. we Lwowie, ul. Halicka Nr. 21.

Oddział Państwowego Banku Roln. w Poznaniu, ul. Kantaka Nr. 10.

Oddział Państwowego Banku Roln. w Wilnie, ul. Wielka Pohulanka Nr. 24.

Oddział Państwowego Banku Roln. w Łucku, ul. Jagiellońska Nr. 107.

Oddział Państwowego Banku Roln. w Grudziądzu,
ul. Sienkiewicza Nr. 18.

Oddział Państwowego Banku Roln. w Katowicach,
ul. 3 Maja.

K R E D Y T.

W sprawie kredytów na zakup nasion łubinu.

Zważywszy, że zużytkowanie odgoryczonego łubinu z domieszką melasy jako paszy treściwej zdobywa w praktyce coraz więcej zwolenników i coraz więcej staje się znanem, że takie zastosowanie łubinu nie pozostanie bez wpływu na podniesienie naszej hodowli, i zmniejszy koszty żywienia i że wreszcie uprawa łubinu, szczególnie na gruntach uboższych, wpływa bardzo dodatnio na ich wydajność Poleska Rada Wojewódzka wzywa rolników do zwiększenia przestrzeni upraw łubinowych szczególnie na gruntach tutejszych, powiadawiając jednocześnie, że na skutek interwencji Pana Ministra Rolnictwa Państwowy Bank Rolny udziela specjalnych kredytów na zakup nasion łubinu, celem uzyskania którego należy się zwracać pod adresem Rady (Brześć n.B. ul. Dąbrowskiego 50).

W sprawie pożyczek hodowlanych.

Ministerstwo Rolnictwa podaje do wiadomości, że pożyczki hodowlane przyznawane będą jedynie członkom spółdzielni mleczarnianych względnie mięsnych, o ileby takowe powstały.

W sprawie długoterminowych pożyczek inwestycyjnych.

Wymagane dotąd przez Państwowy Bank Rolny formalności przy udzielaniu pożyczek inwestycyjnych mają być, jak nas informują, znacznie w najbliższej przyszłości uproszczone w chwili obecnej opracowuje już Ministerstwo Reform Rolnych projekt nowych zarządzeń.

W najbliższej przyszłości ma być również uruchomiony długoterminowy kredyt inwestycyjny udzielany przez Wileński Bank Ziemi i Warszawskie Tow. Kredytowe Ziemi.

Panowie członkowie tych Towarzystw, którzy ubiegają się o kredyt długoterminowy względnie już z takowego korzystają, proszeni są o rejestrowanie się w swoich Towarzystwach Okręgowych Rolniczych.

W sprawie kredytów długoterminowych, udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Bank Gospodarstwa Krajowego udziela kredytów długoterminowych w 8 proc. listach zastawnych złotych na obiekty rolne powyżej 100 hektarów przyczem żąda spełnienia następujących formalności.

Przy podaniu w którym winien być wyszczególniony cel pożyczki, muszą być załączone: 1. najświeższy pełny wyciąg hipoteczny, 2. Szczegółowy opis dóbr, 3. polisa asekuracyjna dotycząca ubezpieczenia budynków od ognia. 4. dowód wysokości opłacanych podatków gruntowych, 5. plan z rejestrem pomiarowym dóbr, 6. plan gospodarki leśnej (o ile jest takowa), 7, odpowiednia kwota na koszt oszacowania.

W sprawie pomocy kredytowej dla rolników większej własności, poszkodowanych przez gradobicie.

Ministerstwo Rolnictwa pismem z dnia 1 lipca b. r. za Nr. 2996 zwróciło się do Banku Gospodarstwa Krajowego z prośbą o udzielenie poszkodowanym przez gradobicie gospodarstwom większej własności niezbędnych dla ich podźwignięcia pożyczek na indywidualne podania z funduszy własnych Banku i projektowanych kredytów żniwnych lub innych źródeł kredytu po przedstawieniu odnośnego stwierdzenia przez Starostę lub Wojewodę o rozmiarze klęski.

O powyższem powiadamia się zainteresowanych w celu umożliwienia im pozyskania projektowanych kredytów.

W sprawie kredytów na instalację radja.

Państwowy Bank Rolny za pośrednictwem Poleskiej Rady Wojewódzkiej udziela dogodnych kredytów na instalację radja przy kółkach i instytucjach rolniczych.

Zgłoszenia należy nadsyłać do Poleskiej Rady Wojewódzkiej w Brześciu.

Informacje podatkowe.

Podatki drogowe. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnikiem z dn. 8 kwietnia 1927 r. Nr. 1953/22 zezwoliło pp. Wojewodom na podwyższanie ustalonej okólniku z dn. 19 lutego Nr. 842/27 normy maksymalnej obciążenia gruntów opłatami drogowymi w wyjątkowych wypadkach z 75 proc. na 100 proc. zasadniczego podatku gruntowego. Podwyższenie normy może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy potrzeby drogowe bezwzględnie tego wymagają, a obciążenie takie nie nadwyreży zdolności płatniczej rolników.

V A R I A.

Związek Spółdzielni Polskich w Warszawie.

W celu doskonalenia urządzeń i pracy spółdzielni mleczarskich, mających siedzibę na obszarze Województwa Poleskiego, a należących do Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie został utworzony w Brześciu n.B. Oddział Związku Spółdzielni Polskich na Województwo Poleskie. Oddział ma za zadanie utrzymanie bezpośredniego kontaktu ze spółdzielniami Związkowymi na Polesiu, udzielanie spółdzielniom mleczarskim wszelkich porad, wskazówek i pomocy fachowych, oraz doskonalenie organizacji tych spółdzielni i popieranie ich działalności, współdziałanie przy zakładaniu nowych spółdzielni mleczarskich, wreszcie organizowanie wykładów i odczytów w sprawach mleczarń.

Biuro oddziału mieści się przy Poleskiej Radzie Wojewódzkiej Towarzystw Rolniczych w Brześciu n.B. przy ul. Dąbrowskiego Nr. 50.

Stadnik rasy czarno-białej-nizinnej (holender) lat trzech ze świadectwami jest do sprzedania zaraz w majątku „Gaj” J. Zwolińskiej za cenę 900 złotych lub na zmianę na takie-koż. Sprzedaje się tylko dla tego, ażeby zapobiec kazi-roctwu. Na żądanie może być przysłana fotografia. Adres: majątek Gaj, poczta Pińsk.

**SZACOWANIE, ORGANIZACJA,
ADMINISTRACJA, RACHUNKOWOŚĆ
majątków ziemskich**

przeprowadza **Wydział Organizacji Gospodarstw
Wiejskich C. T. R.** Warszawa Kopernika 30.

Skład centralny **Książek, Raportów, Regestrów
i druków** do rachunkowości rolniczej, najnowszej do
podatku dochodowego i t. p.

ZIEMSKIE BIURO RACHUNKOWOŚCI ROLNICZEJ
Warszawa Ordynacka 7.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

CENTRALA w WARSZAWIE, ul. Traugutta № 11.

ODDZIAŁY:

WE LWOWIE, ul. Halicka Nr. 21.

W POZNANIU, ul. Kantaka Nr. 10.

W GRUDZIADZU, ul. Sienkiewicza Nr. 18.

W WILNIE, ul. Wielka Pohulanka Nr. 24.

W ŁUCKU, ul. Jagiellońska Nr. 107.

W KATOWICACH, ul. Aleja 3 Maja Nr. 9.

Adres telegraficzny: „**PEBROL**“.

Kapitał zakładowy 25 milionów złotych.

- 1) Udziela długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych w proc. listach zastawnych.
- 2) Udziela kredytów krótkoterminowych gospodarstwom rolnym za pośrednictwem spółdzielni.
- 3) Administruje funduszami rządowymi, przeznaczonymi na cele podniesienia produkcji rolnej.
- 4) Przeprowadza parcelację majątków własnych na cele reformy rolnej.
- 5) Załatwia wszelkie operacje bankowe.

Państwowy Bank Rolny rozpoczął udzielanie kredytu towarowego w nawozach sztucznych na sezon jesienny 1927 roku.

Udzielamy kredytu towarowego w następujących gatunkach nawozów sztucznych:

azotniak . . .	20—23 proc.
siarczan amonu	20, 6 proc.
tomasynę . . .	14—18 proc.
superfosfat . .	16—18 proc.
sól potasową .	17—32
kainit	
superfosfat i	
wapno	

Rolnicy winni zaopatrywać się w nawozy sztuczne za pośrednictwem swoich Spółdzielni względnie Gminnych Kas Pożyczkowo-Oszczędnościowych i Kas Powiatowych.

Bliższych informacji udzielają Oddziały Państwowego Banku Rolnego.

Szwedzkie Żniwiarki „**Westerås**“

na spłatę do maja 1928 roku.

Parowe garnitury młocarniane, wyrobu Królewsko-Węgierskiej fabryki, na 3 lata kredytu. Wirówki do mleka i kompletne urządzenia mleczarni. Kredyt 10 miesięczny

— sprzedaje —

Biuro Rolniczo-Techniczne,

Inż. St. NAWAKOWSKI

Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Kredytowa Nr. 4.

Oddziały: Białystok, Nowogródek i Horodziej.

Katalogi opisowe bezpłatnie.

Baczność Hodowcy Owiec

Nie marnujcie swej wełny, sprzedając ją za bezcen handlarzom, podczas gdy możecie przerobić ją lub wymienić bezpośrednio na materiały czysto wełniane, kalkulujące się o 50 proc. taniej od nabywanych w handlu

**Mechaniczna Przędzalnia i Tkalnia Wełny
oraz Fabryka Sukna i Kortów**

ROMANA ŻUROWSKIEGO

LESZCZKÓW, poczta WAREŻ, stacja kolejowa
BELŻ Małopolska.

Materiały i podszewki na bundy, Gotowe bundy na wzór sławuckich z sukna „Halina“ i „Velour“—Materiały liberyjne—Derki na konie—Koce pokojowe i służbowe. Materiały sportowe home-spuns-szewioty — bundy furmańskie. Kalkulacje i cenniki na żądanie.

Prosimy przysyłać wełnę z bieżącej strzyży praną lub niepraną do przeróbki lub wymiany z pełnem zaufaniem.

Na wystawie Rolniczej w Częstochowie odbytej w roku 1926 otrzymaliśmy złoty medal za wirówki „ALFA-LAVAL” i inne maszyny mleczarskie.

Oryginalne Szwedzkie wirówki
do odtłuszczenia mleka
„ALFA LAVAL”

cieszą się wszechświatową sławą i nie mają sobie równych.

Ostatni model wirówki „ALFA-LAVAL” pod względem doskonałości nie tylko przewyższył wszystkie inne modele wirówek konkurencyjnych, lecz stoi znacznie wyżej od swoich poprzednich modeli.

Przeszło 3.500.000 szt. wirówek „Alfa-Laval” w użyciu.

Przeszło 1.300 najwyższych nagród i odznaczeń.

30-letnia piśmienna gwarancja używalności.

Sprzedaż bezprocentowa na 10 rat miesięcznych.

Ajentury we wszystkich miastach Rzplitej.

Kompletne urządzenia mleczarni ręcznych, parowych, elektromotorowych.

Pod kierunkiem wybitnych specjalistów udzielamy porad technicznych co do urządzenia mleczarni, maślarń i t. p.

Najniższe ceny, najdłuższy kredyt.

Towarzystwo
„ALFA-LAVAL”

Sp. z o. o.

WARSZAWA,

Krakowskie Przedmieście 60.

ODDZIAŁ W POZNANIU:

Ulica Gwarna № 9.

STOSUJECIE NAWOZY POMOCNICZE!

Ceny **SUPERFOSFATU** znacznie niższe.

Bez nawożenia superfosfatem niema dorodnego
ziarna a więc niema dobrych plonów

Przy wczesnym odbiorze towaru do 15. lipca ceny niższe, a rolnikom majątkowo odpowiedzialnym udziela się kredytu do 9. miesięcy.

Przy zakupach należy
zwrócić uwagę na znak
ochronny „SUPER“ na
worku i plombie

który daje gwarancję doborowego towaru.

AZOTNIAK i SALETRA AMONOWA

zł. 1,75 za kg. ⁰/₁₀₀ azotu zł. 1.— za kg. towaru
najlepsze i najskuteczniejsze nawozy azotowe
wytwarza i dostarcza

PAŃSTWOWA FABRYKA ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH w CHORZOWIE.

Na kredyt za pośrednictwem Organizacji Rolniczych
lub Państwowego Banku Rolnego.

Przy kupnie za gotówkę udziela się 2⁰/₁₀₀-wego skonta.
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Fabryki w Chorzowie

KAINIT

{z kopalń S-ki Akc. Eksploatacji Sól-
Potasowych
stosujecie w czerwcu
jako nawóz główny pod okopowe.

Zamawiajcie w swoich organizacjach rolniczych,
w syndykatach lub u zaufanych kupców.